

Notă de Fundamentare

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Hotărârea Guvernului pentru aprobarea amendamentului convenit între Guvernul României și Uniunea Europeană, prin Actul Adițional semnat la București la 17 iulie 2023 și la Bruxelles la 28 septembrie 2023 la Acordul de împrumut dintre Uniunea Europeană, în calitate de Creditor, și România, în calitate de Împrumutat, semnat la București la 8 octombrie 2020 și la Bruxelles la 19 octombrie 2020

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/1262 a Consiliului din 18 iulie 2022 de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2020/1355 privind acordarea unui sprijin temporar României în temeiul Regulamentului (UE) 2020/672 pentru atenuarea riscurilor de șomaj în situația de urgență generată de epidemia de COVID-19 (numită în continuare în prezentul Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/1262)

2.2 Descrierea situației actuale

În cursul anului 2020 prin Regulamentul (UE) 2020/672 al Consiliului din 19 mai 2020 (Regulament) a fost instituit un instrument european de sprijin temporar pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență ca urmare a apariției epidemiei de COVID-19 (SURE), menit să răspundă la criza de pe piața muncii într-un mod coordonat, rapid și eficace. Acesta a stabilit condițiile și procedurile care permit UE să acorde asistență financiară statelor membre care sunt afectate sau grav amenințate de o perturbare economică gravă cauzată de pandemia de COVID-19 pentru finanțarea, în principal, a cheltuielilor efectuate începând cu 1 februarie 2020 în cadrul schemelor privind programele flexibile de muncă sau a măsurilor similare menite să protejeze angajații și persoanele care desfășoară o activitate independentă, reducând astfel incidența șomajului și pierderea veniturilor, precum și pentru finanțarea, în subsidiar, a unor măsuri legate de sănătate, în special la locul de muncă.

În baza aprobării Guvernului României, la data de 7 august 2020, partea română a solicitat Comisiei Europene (CE) acordarea unui împrumut, în valoare de 4.099.244.587 euro, în cadrul instrumentului SURE, pentru susținerea unor măsuri¹ de muncă și de sănătate, eligibile în cadrul SURE, identificate de partea română și evaluate pozitiv de către CE, conform Deciziei de punere în aplicare (UE) 2020/1355 a Consiliului².

În acest context, la data de 8 octombrie 2020, la București și la data de 19 octombrie 2020 la Bruxelles, a fost semnat Acordul de împrumut între UE, în calitate de Creditor și România, în calitate de Împrumutat, în valoare de 4.099.244.587 euro, aprobat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 177/2020, aprobată prin Legea nr. 13/2021.

Conform prevederilor Acordului de împrumut, la data de 3 decembrie 2020, CE a disponibilizat României prima tranșă din împrumut, în valoare de 3 mld. EUR.

¹ 9 măsuri cum ar fi șomajul tehnic și reducerea /întreruperea timpului de muncă și măsurile similare, precum și bonusurile acordate personalului medical și auxiliar pe perioada stării de urgență

² Decizia de punere în aplicare UE 2020/1355 a Consiliului din 25 septembrie 2020 privind acordarea unui sprijin temporar României în temeiul Regulamentului (UE) 2020/672 pentru atenuarea riscurilor de șomaj în situația de urgență generată de epidemia de COVID-19, (denumită în prezenta Decizia Consiliului UE nr. 2020/1355)

Măsurile eligibile cuprinse în cadrul împrumutului, astfel cum au fost prevăzute în Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1355 a Consiliului, cu amendamentele ulterioare, au fost derulate conform actelor normative de aprobare a măsurilor respective, de către Ministerul Muncii și Solidarității Sociale (MMSS), prin structurile aflate în subordinea și sub autoritatea sa, Ministerul Sănătății (MS), prin instituțiile beneficiare ale măsurilor respective, precum și de către alte instituții publice centrale relevante, după cum a fost necesar. Măsurile au fost finanțate de către entitățile publice respective prin circuitele financiare stabilite în actele normative de aprobare a acestora, respectiv din sumele alocate cu această destinație în bugetele instituțiilor responsabile, de la bugetul de stat și/sau de la fondul unic de asigurări sociale de sănătate, în funcție de natura acestora.

Cheltuielile astfel efectuate în cadrul măsurilor în cauză, au fost raportate de aceste entități Ministerului Finanțelor (MF). Aceste informații au fost remise ulterior de MF, în format consolidat, către CE și au stat la baza justificării împrumutului.

Potrivit art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 177/2020, sumele trase din împrumut au fost utilizate de MF conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, pentru finanțarea deficitului bugetului de stat și refinanțarea datoriei publice guvernamentale.

Pe parcursul derulării împrumutului, urmare evaluării cheltuielilor efectuate și/sau planificate a fi efectuate pe perioada de implementare a împrumutului în cadrul măsurilor inițiale incluse în cadrul împrumutului, s-a constatat necesitatea identificării și introducerii unor măsuri suplimentare³, pentru a permite justificarea/utilizarea în integralitate a sumei trase din împrumut.

În acest context, în cursul anului 2022 la cererea părții române și urmare evaluării pozitive a CE, Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1355 a Consiliului din 25 septembrie 2020 menționată mai sus, a fost amendată în mod corespunzător, prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/1262 a Consiliului din 18 iulie 2022, pentru:

- introducerea măsurilor noi⁴ identificate și propuse de partea română; și
- redimensionarea sumei împrumutului de la 4,099 mld. EUR la 3 mld. EUR, având în vedere valoarea totală cumulată, eligibilă⁵, a cheltuielilor în cadrul măsurilor inițiale și a celor noi, introduse prin respectivul amendament.

Totodată, subliniem că potrivit prevederilor acordului de împrumut, perioada de disponibilitate a sumelor împrumutului a fost 18 luni de la data Deciziei (UE) 2020/1355, respectiv până în martie 2022, dată de la care orice sumă netrasă din împrumut se anula.

2.3 Schimbări preconizate

În baza Deciziei de punere în aplicare (UE) 2022/1262 a Consiliului din 18 iulie 2022 a apărut astfel necesitatea amendării Acordului de împrumut încheiat între România și UE, în principal pentru actualizarea corespunzătoare a sumei împrumutului, respectiv 3 mld. EUR.

Aceste modificări au fost astfel concretizate prin Actul Adițional la Acordul de împrumut, încheiat între Guvernul României și UE, la București la data de 17 iulie 2023

³ măsuri care au fost identificate dintre măsurile de răspuns la pandemia COVID-19 care erau la acel moment aprobate și în curs de implementare de către autoritățile române

⁴ au fost introduse 26 de măsuri, cum ar fi concediile medicale pentru COVID-19, cheltuielile cu carantina, cheltuielile cu echipamentele medicale și/sau echipamentele și materialele de protecție COVID-19, vaccinuri și/sau medicamente, cheltuieli cu bonusurile acordate personalului medical, indemnizațiile pentru supravegherea copiilor pe perioada întreruperii cursurilor etc.

⁵ procentul standard aferent măsurilor de sănătate în cadrul acestui instrument, avut în vedere, era de 20% din totalul măsurilor incluse în împrumut

și la Bruxelles la data de 28 septembrie 2023.

Modificările menționate mai sus, concretizate prin acest amendament nu sunt de natură să majoreze obligațiile financiare asumate față de UE.

Conform prevederilor art. 5 al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 177/2020, MF este autorizat să introducă, de comun acord cu UE amendamente la conținutul Acordului de împrumut care nu sunt de natură să majoreze obligațiile financiare asumate față de UE, pe care le supune ulterior aprobării prin hotărâre a Guvernului.

Ca urmare, pentru aprobarea amendamentului la acordul de împrumut a fost inițiat prezentul proiect de hotărâre a Guvernului.

2.4 Alte informații *)

Inițierea actului normativ este rezultatul încheierii unui document juridic cu UE, care derivă din necesitatea actualizării prevederilor acordului de împrumut conform Deciziei de punere în aplicare (UE) 2022/1262 a Consiliului din 18 iulie 2022, fără a genera atribuții și/sau responsabilități specifice autorităților române, ulterioare. Astfel, prin acest act normativ nu sunt reglementate elemente ce intră în sfera de activitate a MMSS și/sau a MS și/sau a altor entități de implementare și nici nu creează sarcini ce revin acestora, aplicarea revenind MF, în calitate de Împrumutat și semnatar al acordului de împrumut și al amendamentelor la acesta.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2 Impactul social

3.3 Impact asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

3.4 Impactul macroeconomic

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

3.5 Impactul asupra mediului de afaceri

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

3.9 Alte informații

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent cât și pe termen lung (5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri. *)**

-în mii lei						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		2023	2024	2025	2026	
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a)buget de stat, din acesta: i. impozit pe profit ii. impozit pe venit						
b)bugete locale i. impozit pe profit						
c)bugetul asigurărilor sociale de stat i. contribuții de asigurări						
d)alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a)buget de stat						
b)bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						
c)bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						
d)alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura						

acestora)						
Buget de stat - Serviciul datoriei publice						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						
a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;						
b) declarația conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară						
4.8 Alte informații						

Secțiunea a 5 a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

- 5.1 Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ
- 5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice
- 5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE).
 - 5.3.1 Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE
 - 5.3.2 Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE
- 5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene
- 5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

5.6 Alte informații
Secțiunea a 6 - a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative
6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate
6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale
6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative
6.5 Informații privind avizarea de către:
a) Consiliul Legislativ - este necesar avizul Consiliului Legislativ
b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
c) Consiliul Economic și Social
d) Consiliul Concurenței
e) Curtea de Conturi
6.6 Alte informații
Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ
7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ
7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice
Au fost respectate dispozițiile Legii nr. 52/2003, republicată, privind transparența decizională.
Secțiunea a 8-a
Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ
8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ
Punerea în aplicare a prezentului act normativ se asigură de către MF.
8.2 Alte informații

Având în vedere cele de mai sus, propunem aprobarea proiectului de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea amendamentului convenit între Guvernul României și Uniunea Europeană, prin Actul Adițional semnat la București la 17 iulie 2023 și la Bruxelles la 28 septembrie 2023 la Acordul de împrumut dintre Uniunea Europeană, în calitate de Creditor, și România, în calitate de Împrumutat, semnat la București la 8 octombrie 2020 și la Bruxelles la 19 octombrie 2020.

Ministrul Finanțelor

Marcel-Ioan BOLOȘ

Avizăm favorabil

Ministrul Justiției

Alina-Ștefania GORGHIU